

Jan-Erik Lanes och Hans Stenlunds bok ”Politisk teori” gavs ut av förlaget Studentlitteratur 1989. Kritiken av boken kan göras kort. Det räcker med att konstatera att boken innehåller massvis med matematiska formler – ett oskick och mode som spritt sig inom delar av samhällsvetenskapen – och att dessa formler, bland annat differential- och integralkalkyl, i mycket stor utsträckning är felaktiga. Författarna saknar uppenbarligen de nödvändiga matematiska kunskaperna men har ändå försett sin bok med mängder av formler av allehanda slag.

När boken just hade kommit ut påtalade jag ett antal fel för Jan-Erik Lane men detta ledde inte till någon indragning av boken. Istället fortsatte förlaget att sälja den men då med ett inlagt pappersark med titeln ERRATA på vilket ett antal rättelser var noterade.

Så småningom, men med viss fördröjning, blev boken också recenserad i Statsvetenskaplig Tidskrift av professorn Dag Anckar vid Åbo Akademi. Recensionen är lång, ordrik och omständlig, och på det hela taget positiv. Som ett sammanfattande omdöme skriver Anckar till exempel att ”[d]et är en på många sätt imponerande prestation som Lane och Stenlund nått upp till”. Samtidigt påtar han emellertid att boken tycks ha tillkommit alltför hastigt med en del onödiga fel som följd. Beträffande speciellt ERRATA-listan skriver han så här:

”En Erratalista som jag tillställts förtecknar sålunda 42 kvarstående felaktigheter, vilket naturligtvis är mycket. En förmildrande omständighet i sammanhanget är dock att felen på ett anmärkningsvärt sätt är koncentrerade till ett fåtal passager och sidor, och att de sålunda inte kontinuerligt belastar texten: det finns öar snarare än strömmar av fel. När jag räknar i Erratalistan ser jag sålunda att 6 av felen finns på sidorna 112-113, 5 på sidan 246 (!), och inte mindre än 10 på sidorna 268-269(!).”

Vad Anckar inte visste var att öarna består av exakt de fel som jag i samtal med Lane hade påtalat för honom. Jag hade gått igenom några sidor och funnit det onödigt och meningslöst att gå igenom hela boken på samma sätt. Men hade jag, eller någon annan kompetent person, gjort det så hade resultatet blivit detsamma: fel, fel, fel överallt.

Den slutsats man kan dra är att professor Dag Anckar inte hade en aning om vad han skrev om, han bara skrev på ändå. Han förstår uppenbarligen ingen matematik alls men recenserar ändå glatt och utförligt en bok med mycket påtagliga matematiska inslag. Och förlaget Studentlitteratur hade inte heller någon aning om vad det var för slags bok det gav ut. Trots de av mig påtalade felen, och Lanes vidarebefordran av dessa till förlaget, brydde sig detta uppenbarligen inte om att granska boken i dess helhet på nytt. Och så betar sig alltså ett förlag med akademiska ambitioner!